

KOMITET DO SPRAW RADIA I TELEWIZJI
„POLSKIE RADIO I TELEWIZJA”
OŚRODEK BADANIA OPINII PUBLICZNEJ I STUDIÓW PROGRAMOWYCH
00-950 Warszawa, skr. pocztowa 46, tel. 47 87 92, 43 46 51

Nr 36/388

grudzień 1985

Egz. nr ...

Komunikat z badań

OCENA ZAOPATRZENIA W ŻYWNOSĆ JESIENIĄ 1985 r.

OBOPiSP od kilku lat prowadzi systematyczne sondaże opinii oceniające stan zaopatrzenia w żywność. Badania te realizowane są na reprezentatywnych porównywalnych ze sobą próbach dorosłej ludności kraju.

Kolejny sondaż z tego cyklu, w którym oceniano zaopatrzenie jesienią 1985 roku, przeprowadzono 18-19 listopada, a przedmiotem jego były:

- ogólna ocena zaopatrzenia w żywność,
- dostępność poszczególnych produktów objętych sprzedażą kartkową,
- dostępność nieregulamentowanych produktów żywnościowych,
- opinie dotyczące zniesienia kartek na cukier,
- ogólna ocena zaopatrzenia w artykuły przemysłowe.

Ogólna ocena stanu zaopatrzenia w artykuły żywnościowe

Wskaźnikiem ogólnej oceny stanu zaopatrzenia w żywność były opinie o zaopatrzeniu - jesienią 1985 roku - sklepów znajdujących się w pobliżu miejsca zamieszkania badanych.

Opinie te w porównaniu z danymi uzyskanymi w poprzednich badaniach /z listopada 1984 r. i z maja 1985 r./ przedstawiały się jak następuje:

Zaopatrzenie oceniano jako:	dane w %		
	listopad 1984	maj 1985	listopad 1985
- dobre	16	22	27
- średnie	44	47	44
- złe	38	29	28
- brak opinii	2	2	1

Obecnie - w stosunku do jesieni 1984 roku - nastąpiła wyraźna poprawa oceny zaopatrzenia w żywność. Tendencja ta wystąpiła najwyraźniej w okresie od listopada 1984 r. do maja 1985 r.

Dostępność poszczególnych produktów spożywczych objętych sprzedażą kartkową

Poniżej prezentujemy wskaźniki dostępności poszczególnych reglamentowanych produktów żywnościowych w kolejności od najłatwiej do najtrudniej dostępnych jesienią 1985 roku w porównaniu do poprzednich sezonów.

Jako wskaźnik dostępności przyjęto odsetek osób stwierdzających, że w okresie poprzedzającym badanie dany produkt można było "dostać zawsze"^x.

^x Pełny zestaw odpowiedzi na pytanie: "Czy tej wiosny na kartki można było dostać następujące artykuły żywnościowe?" brzmiał: 1. można było dostać zawsze, 2. niekiedy było brak, 3. bardzo często było brak, 4. trudno powiedzieć, rzadko kupuję. Wskaźniki dostępności obliczano pomijając respondentów udzielających odpowiedzi "trudno powiedzieć, rzadko kupuję".

Wskaźniki dostępności reglamentowanych artykułów spożywczych:

	listopad 1984	maj 1985	listopad 1985
- mięso wołowe z kością	69	69	69
- kasza manna	55	52	64
- kiełbasa zwyczajna	52	62	59
- wędliny gorszych gatunków /oprócz kiełbasy krakowskiej i zwyczajnej/	48	56	54
- wyroby czekoladowe/na kartki dla dzieci/	46	44	39
- mięso wieprzowe gorszego gatunku	22	34	35
- mięso wołowe bez kości	30	28	28
- kiełbasa krakowska	22	26	26
- kurczęta /na kartki/	28	24	24
- mięso wieprzowe lepszego gatunku	13	21	22
- wędliny lepszego gatunku /oprócz szynki/	8	12	13
- konserwy mięsne	13	19	13
- boczek wędzony	6	9	6
- szynka	4	7	5

Jesienią 1985 roku reglamentacją objęte było mięso i jego przetwory oraz kasza manna i wyroby czekoladowe. Wśród tych produktów najłatwiej dostępnymi były: mięso wołowe z kością, kasza manna oraz wędliny gorszych gatunków. Najtrudniej dostępne nadal były lepsze gatunki mięs i wędlin.

W porównaniu do wiosny 1985 roku wielkości poszczególnych wskaźników dostępności artykułów reglamentowanych - utrzymują się mniej więcej na tym samym poziomie. Odnotowano jedynie znaczący wzrost dostępności kaszy mannej oraz niewielki spadek dostępności wyrobów czekoladowych i konserw mięsnych.

Dostępność poszczególnych produktów spożywczych nie objętych reglamentacją

Wskaźniki dostępności poszczególnych produktów spożywczych będących w wolnej sprzedaży /obliczone w analogiczny sposób jak w przypadku produktów reglamentowanych/ przedstawiają się następująco:

PRODUKTY	listopad 1984	maj 1985	listopad 1985
- dżem	96	97	96
- cukier ^x	97	98	93
- ziemniaki	94	89	92
- mąka pszenna	95	92	88
- makaron	75	84	88
- masło ^x	92	91	88
- jabłka	91	89	88
- cebula	92	89	87
- ocet	62	88	85
- włoszczyzna	90	84	85
- wódka	95	92	83
- mleko świeże	80	82	83
- kasza /poza manną/	74	80	81
- ryż	45	65	80
- ser żółty	48	75	79
- kapusta kiszona	83	81	78
- chleb żytni	78	83	77
- ser biały	68	74	73
- margaryna ^x	85	86	72
- cukierki	49	70	72
- mleko w proszku	73	65	70
- miód naturalny	79	81	68
- wino	61	59	66
- jaja świeże	34	69	63
- olej roślinny	59	18	51
- piwo	53	46	49
- ogórki kiszone	73	67	49
- bułka pszenna	47	58	48
- herbata	17	16	42
- masło roślinne ^x	59	55	40
- kaszanka	22	35	32
- kiszka pasztetowa	18	30	26
- salceson	12	24	22
- konserwy rybne	5	7	14
- kawa prawdziwa	3	5	9
- ryby morskie	7	7	8
- ryby słodkowodne	5	4	6
- śledzie solone	2	3	4

^x Te produkty jeszcze wiosną 1985 roku objęte były reglamentacją.

Najłatwiej dostępnymi jesienią 1985 roku niereglamentowanymi produktami żywnościowymi były: dżem, cukier, ziemniaki, mąka i makaron, masło, jabłka, cebula, ocet i włoszczyzna. Wskaźniki dostępności tych wszystkich artykułów osiągnęły ponad 85%.

Średnio dostępne produkty żywnościowe, których wskaźniki wynoszą od 50% do 85% - to wódka, mleko, kasza i ryż, sery, chleb żytni, margaryna, cukierki, miód, wino, jaja oraz olej roślinny.

Najtrudniej dostępne artykuły żywnościowe, których wskaźniki są niższe niż 50% - to przede wszystkim śledzie, ryby, kawa naturalna, a także przetwory półmiesne niereglamentowane, masło roślinne, herbata, bułka pszenna, ogórki oraz piwo.

W stosunku do wiosny 1985 roku, odnotować należy obecnie bardzo znaczną poprawę oceny zaopatrzenia w olej roślinny, herbatę i ryż. Ponadto dość istotnie wzrosły wskaźniki dostępności takich produktów jak: wino, konserwy rybne, makaron, ser żółty, mleko w proszku oraz kawa prawdziwa.

Produkty, których dostępność od wiosny uległa znacznemu pogorszeniu - to przede wszystkim ogórki kiszane, masło roślinne, margaryna, miód naturalny oraz bułka pszenna. Nieco niższe niż wiosną 1985 roku wskaźniki dostępności odnotowano także w przypadku wódki, chleba żytniego, jaj, mąki pszennej oraz kiszki pasztetowej.

Widoczny jest spadek dostępności artykułów poprzednio reglamentowanych, nieznaczny w przypadku cukru i masła, bardzo wyraźny - dla margaryny i masła roślinnego.

W sondażu z maja 1985 roku badani proszeni byli o ocenę zniesienia reglamentacji artykułów zbożowych, obecnie zaś oceniali zniesienie reglamentacji cukru. Stwierdzili oni, że było to dla ich gospodarstw domowych:

	Dane w %	
	maj 1985 zniesienie reglamentacji art. zbożowych	listopad 1985 zniesienie reglamentacji cukru
- korzystne	40	41
- niekorzystne	3	12
- nie miało znaczenia	53	45
- brak zdania	4	2

Badani nieco lepiej ocenili zniesienie reglamentacji produktów zbożowych niż cukru. Mniej było głosów uznających zniesienie kartek za niekorzystne w przypadku artykułów zbożowych, niż w odniesieniu do cukru. Jednak w obu przypadkach dominował pogląd, iż zmiany te nie miały dla rodzin badanych szczególnego znaczenia.

Ogólna ocena stanu zaopatrzenia w artykuły przemysłowe

Opinie o zaopatrzeniu rynku w artykuły przemysłowe badano przy pomocy syntetycznego wskaźnika ogólnej oceny. Opinie te przedstawiają się następująco:

	dane w %		
Zaopatrzenie oceniano jako:	listopad 1984	maj 1985	listopad 1985
- dobre	6	9	15
- średnie	30	43	41
- złe	60	45	41
- brak opinii	4	3	3

W okresie rocznym od listopada 1984 r. do listopada 1985 r. obserwuje się poprawę ogólnych ocen zaopatrzenia rynku w artykuły przemysłowe - wzrasta liczba ocen pozytywnych, przy jednoczesnym, dość znacznym, spadku liczby ocen negatywnych.